

tento provozuje obchody, nýbrž z e s k r i p t u r n í h o a k t u též jeho manželka Franci F-ová jako s p o l u p ř í j a t e l k a směnky rukou společnou a nedílnou, pročež není oprávněna námitka, že, i kdyby škoda ze zfalšování šeku stihala Eugena F-a, ručil by směnečně pouze on.

Čís. 2354.

Nelze se domáhati splnění směnečného závazku, jemuž sloužilo za základ právní jednání nicotné.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 253 23.)

Na podzim roku 1918 zavázal se žalobce žalovanému, že dodá mu obilí, a zakoupil proto u různých rolníků 21 q pšenice asi za 14.000 K, dodal je žalovanému, tento se zavázal, že dodá za ně žalobci cihly za 14.700 K, dne 10. května 1920 bylo pak mezi stranami ujednáno, že žalovaný zaplatí do určité doby jako kupní cenu za pšenici 14.700 Kč, a žalovaný vystavil žalobci směnku, o níž jde. Směnečný platební příkaz byl o b ě m a n í ž š í m i s o u d y zachován v platnosti. N e j v y š š í s o u d směnečný platební příkaz zrušil.

D ů v o d y:

Zjištěné skutečnosti vylučují žalobní nárok. Právní jednání bylo neplatné, nicotné, mezi stranami nedošlo a dojíti nemohlo k platné a závazné smlouvě, a neplatnost tato přenesla se i na směnečný závazek žalovaného, pokud je uplatňován proti němu žalobcem jako druhou smluvní stranou (čl. 82 směn. ř.). Prodej obilí byl tehdy jako každá jiná dispozice zakázán nařízením ze dne 17. července 1918, čís. 16 ř. zák. a nemohl se proto platně státi. Dle zjištění není pochybnosti o tom, že šlo o obilí tuzemské a ne cizozemské, a není třeba řízení v tomto směru doplniti. Neplatno je jednání to i proto, že žalobce, povoláním řezník a hostinský, koupil obilí od výrobců a prodal je dále se ziskem asi 700 K. Tím dopustil se nedovolených pletich podle nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák., podmiňujících neplatnost jednání, k níž bylo by přihlédnouti i z moci úřední. Není proto třeba uvažovati dále i o tom, zda požadovaná kupní cena je přiměřená. Odvolací soud mylně poukazuje na ochranu zásady věrnosti a víry, ježto jde o jednání, přičící se právu, tehdy platnému. Nicotnost právního jednání není napravena tím, že jednání žalovaného odporuje všeobecným názorům o důvěře v dané slovo. Žalobce, prodávaje žalovanému na úvěr obilí, měl si při nejmenším býti vědom toho, že pro žalovaného nevzniká tím žalovatelný závazek, a musí proto nésti následky svého jednání.

Čís. 2355.

Rozlukový zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.

Pojem zlomyslného opuštění.

V návrhu opuštěného manžela, by vyzván byl druhý manžel k návratu do manželského společenství, nutno uvést i a osvědčiti okolnosti, opodstatňující závěr, že jde o opuštění zlomyslné.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, R II 40 23.)